

Sygn. akt III AUa 1385/12

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 marca 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący - Sędzia: SA Maria Gleixner-Dyk (spr.)

Sędziowie: SA Witold Okniński

SO del. Anna Michalik

Protokolant: sekr. sądowy Anna Kapanowska

po rozpoznaniu w dniu 12 marca 2013 r. w Warszawie

sprawy E. S.

*przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych III Oddział
w W.*

o wypłatę emerytury

na skutek apelacji E. S.

od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie XIII Wydział Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 10 stycznia 2012 r. sygn. akt XIII U 2043/11

oddala apelację.

/-/ M. D.

/-/ W. O.

/-/ A. M.

Sygn. akt III AUa 1385/12

UZASADNIENIE

E. S. złożyła odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych III Oddział w W. z dnia 28 września 2011 r. o wstrzymaniu wypłaty emerytury wskazując, że odebrano jej prawa słusznie nabyte.

Organ rentowy w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie.

Sąd Okręgowy w Warszawie XIII Wydział Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z dnia 10 stycznia 2012 roku oddalił odwołanie.

Sąd ustalił co następuje:

E. S. urodzona w dniu (...) miała przyznane prawo do emerytury decyzją z dnia 10 lipca 2007 r. a jej wypłata podlegała zawieszeniu z uwagi na kontynuowanie zatrudnienia.

Z uwagi na wejście w życie ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o emeryturach kapitałowych, która uchylała ust 2a art. 103 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, organ rentowy poinformował odwołującą że emerytom, którzy osiągnęli 60 lat kobieta i 65 lat mężczyzna, wypłata emerytury, która podlegała zawieszeniu z tytułu zatrudnienia kontynuowanego bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego emeryt ten wykonywał ją bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury, może być podjęta bez względu na wysokość osiąganego przychodu. Związku z tym odwołująca w dniu 12 sierpnia 2009 r. złożyła wniosek o ponowne ustalenie wysokości emerytury przy zastosowaniu aktualnej kwoty bazowej, wskaźnika wysokości podstawy wymiaru obliczonego na podstawie wynagrodzenia od stycznia 1999 r. do grudnia 2008 r. oraz z uwzględnieniem dodatkowych okresów składkowych. Ponadto skarżąca wniosła o rozpoczęcie wypłaty emerytury od 1 września 2009 r. tj. od momentu ukończenia 60 lat. Decyzją z dnia 20 sierpnia 2009 r. organ rentowy dokonał przeliczenia emerytury i podjął wypłatę świadczenia, a kolejnymi decyzjami świadczenie odwołującej było przeliczane z uwagi na zmianę stażu pracy i waloryzowane zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Zaskarżoną decyzją z dnia 28 września 2011 r., podaje Sąd I instancji, organ rentowy wstrzymał wypłatę emerytury od dnia 1 października 2011 r. zgodnie z art. 28 ustawy o zmianie ustawy o finansach publicznych i od tej decyzji ubezpieczona złożyła odwołanie, które w ocenie Sądu nie zasługuje na uwzględnienie.

Sąd Okręgowy wskazał, iż zgodnie z art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS prawo do emerytury ulega zawieszeniu bez względu na wysokość przychodu uzyskiwanego przez emeryta z tytułu zatrudnienia kontynuowanego bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywał je bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury, ustalonym w decyzji organu rentowego. Ten przepis dodany z dniem 1 stycznia 2010 r. przez art. 6 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 257, poz. 1726) i oznacza, że osoba, która w czasie zatrudnienia uzyskała prawo do emerytury z FUS, nie może jej pobierać do czasu rozwiązania tego stosunku pracy, niezależnie od tego, jakie osiąga zarobki. Obowiązek rozwiązania stosunku pracy dotyczy zarówno osób, którym przyznano tzw. wcześniejszą emeryturę, jak i osób, które uzyskały prawo do emerytury uzależnione od osiągnięcia powszechnego wieku emerytalnego (60 lat - kobieta, 65 lat - mężczyzna). Przepis art. 103a w/w ustawy nie różnicuje pracodawców u których emeryt był zatrudniony przed uzyskaniem prawa do emerytury, zatem jeżeli wykonywał pracę jednocześnie na rzecz dwóch lub więcej pracodawców - dla dalszego pobierania emerytury powinien rozwiązać stosunek pracy ze wszystkimi pracodawcami. W przypadku osób, które pozostając w zatrudnieniu nabyły prawo do emerytury po dniu 31 grudnia 2010 r., organ rentowy w ogóle nie podejmuje wypłaty świadczenia, jeżeli nie nastąpiło rozwiązanie stosunku pracy. Podjęcie wypłaty następuje po przedłożeniu w organie rentowym zaświadczenia (świadczenia pracy) wystawionego przez pracodawcę, potwierdzającego rozwiązanie stosunku pracy. W przypadku osób urodzonych po 1948 r., które mają prawo do emerytury z FUS oraz do okresowej emerytury, przyznanej na podstawie ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o emeryturach kapitałowych (Dz. U nr 228, poz. 1507 ze zm.), zawieszeniu podlegają obie emerytury. Okresowa emerytura kapitałowa podlega zawieszeniu również wtedy, gdy jest wypłacana z innym świadczeniem, niż emerytura z FUS. Z powyższego przepisu nie wynika obowiązek rozwiązania stosunku pracy przez pracownika, który nabył prawo do emerytury. Przepis ten nie nakłada też na pracodawcę obowiązku rozwiązania z takim pracownikiem stosunku pracy z dniem 1 października 2011 r. Istotą regulacji zawartej w tym przepisie jest ograniczenie równoczesnego pobierania dwóch świadczeń - emerytury i wynagrodzenia za pracę, jeżeli pracownik nie miał zamiaru przejść na emeryturę, lecz planował nadal pracować u tego samego pracodawcy bez rozwiązywania dotychczasowego i nawiązania nowego stosunku pracy.

Sąd podkreślił, że rozwiązania te nie są czymś nowym. Identycznie brzmiący przepis funkcjonował bowiem w okresie od dnia 1 lipca 2000 r. do dnia 7 stycznia 2009 r. i był zawarty w art. 103 ust. 2a ustawy o emeryturach i rentach z FUS a jego zgodność z Konstytucją została potwierdzona przez Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 7 lutego 2006 r. (SK 45/04), którego fragmenty Sąd przywołał. Dlatego też nie było potrzeby kierowania pytania prawnego do Sądu Najwyższego, ani skargi konstytucyjnej do Trybunału Konstytucyjnego w zakresie zasady obecnie obowiązującej na mocy art. 103a ustawy emerytalnej.

Dalej Sąd Okręgowy wskazał, iż art. 103 § 2a w/w został uchylony z dniem 8 stycznia 2009 r. (przepisami ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o emeryturach kapitałowych Dz. U. Nr 228, poz. 1507)) a jego zniesienie było konsekwencją realizacji przygotowanego przez resort pracy i polityki społecznej programu "Solidarność pokoleń - działania dla zwiększenia aktywności zawodowej osób po 50. roku życia".

Dlatego też w ocenie Sądu zaskarżona decyzja organu rentowego wstrzymująca wypłatę emerytury od 1 października 2011 r. jest prawidłowa.

Ponadto Sąd I instancji w uzasadnieniu wyroku odniósł się także do zarzutu odwołującej dotyczącego naruszenia jej praw nabytych oraz przepisów Konstytucji stwierdzając, że z konstytucyjnej zasady zaufania do państwa i stanowionego przez niego prawa nie wynika w żaden sposób, że każdy, bez względu na cechujące go właściwości, może zakładać, że unormowanie jego praw socjalnych nie ulegnie nigdy w przyszłości zmianie na jego niekorzyść. Zasada ochrony praw nabytych zakazuje arbitralnego znoszenia lub ograniczenia praw podmiotowych przysługujących jednostce lub innym podmiotom prywatnym występującym w obrocie prawnym. Jednak ochrona praw nabytych nie oznacza przy tym nienaruszalności tych praw i nie wyklucza stanowienia regulacji mniej korzystnych, jeżeli przemawiają za tym inne zasady, normy lub wartości konstytucyjne. Chroniąc prawa nabyte nie można przyjąć, iż każda zmiana istniejącej regulacji, która byłaby zmianą na niekorzyść pewnej grupy obywateli, jest ustawodawczo zakazana, w związku z czym nie można twierdzić, iż ustawodawca nie może ocenić negatywnie dokonanych wcześniej rozwiązań legislacyjnych. Nie pozbawia ona bowiem ubezpieczonych prawa do emerytury. Z kontynuowaniem zatrudnienia bez rozwiązania stosunku pracy łączy konsekwencje w postaci zawieszenia prawa do świadczenia i w efekcie wstrzymanie jego wypłaty (art. 134 ust. 1 pkt 1 ustawy emerytalnej). Ustanie przyczyny zawieszenia prawa do emerytury (rozwiązanie stosunku pracy) powoduje wznowienie wypłaty świadczenia. W szczególności takie rozwiązanie uzasadnione jest w dobie kryzysu gospodarczego.

Nadto, w ocenie Sądu ustawodawca nie przekroczył kompetencji władzy ustawodawczej przewidzianych w Konstytucji, bowiem kwestionowany przepis odbiera jedynie pozycję uprzywilejowaną emerytom, którzy przeszli na emeryturę w 2009 r. bez konieczności rozwiązania stosunku pracy i pobierali świadczenie emerytalne do końca września 2011 r. i wynagrodzenie ze stosunku pracy. Nie został także naruszony art. 32 Konstytucji (zasada równości). Z zasady tej wynika nakaz jednakowego traktowania podmiotów prawa w obrębie określonej kategorii, a zatem wszystkie podmioty prawa charakteryzujące się w równym stopniu daną cechą istotną powinny być traktowane równo, a więc według jednakowej miary. Jeżeli zatem prawodawca różnicuje podmioty prawa, które charakteryzują się wspólną cechą istotną to wprowadza odstępstwo od zasady równości. Jednak wprowadzając ponownie do obrotu prawnego obowiązek rozwiązania stosunek pracy z dotychczasowym pracodawcą, zarówno dla osób przechodzących na emeryturę po 31 grudnia 2010 r. jak i dla tych, którzy prawo do emerytury nabyli wcześniej, jeśli są zainteresowani pobieraniem świadczenia emerytalnego, ustawodawca w sposób jednakowy potraktował osoby spełniające te same kryteria.

Zawieszenie prawa do emerytury, wywodzi Sąd, w przypadku pozostawania w stosunku pracy jest funkcjonalnie uzasadnione. Zasada stanowiąca, że pracownikowi, który nabył prawo do emerytury przysługuje jedno świadczenie - albo emerytura z ubezpieczenia społecznego albo wynagrodzenie z tytułu zatrudnienia ma podstawę konstytucyjną. Przepis art. 67 ust. 1 Konstytucji wiąże z osiągnięciem wieku emerytalnego powstanie prawa do zabezpieczenia społecznego, którego zakres i formy określa ustawa. Pracownik, który osiągnął wiek emerytalny może wybrać status emeryta lub zachować, pomimo nabycia prawa do emerytury, status pracownicy. Nie może jednak łączyć bez ograniczeń statusu emeryta i pracownika, a co za tym idzie otrzymywać równocześnie świadczenia z tytułu utraty zdolności do dotychczasowej pracy (wiek emerytalny jest konwencjonalnym wiekiem utraty zdolności do zarobkowania własną pracą) i z tytułu nieprzerwanego kontynuowania zatrudnienia, do wykonywania którego utracił zdolność. Istotą kwestionowanej przez odwołującą regulacji jest wyeliminowanie (ograniczenie) równoczesnego pobierania w pełnej wysokości dwóch świadczeń - emerytury i wynagrodzenia za pracę. Ponadto na władzach publicznych spoczywa nie tylko wynikający z art. 67 ust. 1 Konstytucji obowiązek zapewnienia zabezpieczenia społecznego obywatelom, którzy osiągnęli wiek emerytalny, ale także przewidziany w ustępie 2 tego przepisu

obowiązek zapewnienia bezpieczeństwa socjalnego niemającym środków utrzymania obywatelom pozostającym bez pracy nie z własnej woli.

Z tych względów Sąd na zasadzie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. orzekł jak w sentencji wyroku.

Apelacje od tego wyroku złożyła E. S. domagając się uchylenia tego wyroku, rozpatrzenie sprawy w II instancji, uchylenie skarżonej decyzji ZUS i ustalenie wypłaty emerytury.

W jej uzasadnieniu przedstawiła argumentację na poparcie swojego stanowiska, że nie można odebrać prawa do realizacji emerytury osobom, które już to prawo nabyły (wykonywały).

Sąd Apelacyjny w Warszawie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych zważył co następuje:

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie.

E. S., (...) urodzona (...), wniosek o przyznanie prawa do emerytury złożyła w dniu 13 czerwca 2007 r. mając ukończone 55 lat życia i prawo do tego świadczenia organ rentowy ustalił jej, decyzją z dnia 10 lipca 2007 r., od dnia 1 czerwca 2007r. Wypłata świadczenia oznaczona symbolem (...), została jej zawieszona gdyż kontynuowała zatrudnienie u tego samego pracodawcy, u którego pracowała przed złożeniem wniosku o emeryturę.

Stosownie bowiem do obowiązującego wówczas przepisu art. 103 ust. 2a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych – „Prawo do emerytury ulega zawieszeniu bez względu na wysokość przychodu uzyskiwanego przez emeryta z tytułu zatrudnienia kontynuowanego bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywał je bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury, ustalonym w decyzji organu rentowego”.

Ten zacytowany wyżej przepis był poddany kontroli przez Trybunał Konstytucyjny, który w wyroku z dnia 7 lutego 2006 r. w sprawie SK 45/04 (OTK-A 2006/2/15, Dz.U.2006/25/192) uznał, że „Art. 103 ust. 2a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2004 r. Nr 39, poz. 353, ze zm.) jest zgodny z art. 2, art. 31 ust. 3, art. 32 i art. 67 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz nie jest niezgodny z art. 30, art. 65 ust. 1, art. 70 ust. 5 i art. 73 Konstytucji”.

Dlatego też w okresie obowiązywania tego przepisu, prawo do wypłaty (realizacji) emerytury było ściśle związane z uprzednim rozwiązaniem stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego (których) emeryt wykonywał pracę przed dniem nabycia prawa do emerytury, przy czym nie budziło wątpliwości, że po rozwiązaniu stosunku pracy może dojść do zawarcia nowej umowy i kontynuowania zatrudnienia. Tak orzekł Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 3 marca 2011 r. (II UK 299/10, LEX 817535) formułując tezę - „Art. 103 ust. 2a ustawy z 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS wiąże prawo do wypłaty (realizacji) emerytury z uprzednim rozwiązaniem stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego emeryt wykonywał pracę przed dniem nabycia prawa do emerytury, przy czym nie budzi wątpliwości, że po rozwiązaniu stosunku pracy może dojść do zawarcia nowej umowy i kontynuowania zatrudnienia”.

W dniu 11 sierpnia 2009 r. E. S. złożyła w organie rentowym wniosek o ponowne ustalenie wysokości emerytury przy zastosowaniu aktualnie obowiązującej kwoty bazowej oraz przy uwzględnieniu podstawy wymiaru świadczenia z lat 1999 – 2008 jak i dodatkowych okresów składkowych przebytych po przyznaniu prawa do emerytury. Ponadto wniosła o podjęcie wypłaty jej emerytury od ukończenia 60 lat życia bez uprzedniego rozwiązywania umowy o pracę z pracodawcą.

Decyzją z dnia 20 sierpnia 2009 r. organ rentowy dokonał ponownego ustalenia wysokości emerytury skarżącej (nadal opatrzonej symbolem (...)) od dnia 1 sierpnia 2009 r. Przy obliczaniu emerytury jako podstawę jej wymiaru przyjęto przechód stanowiący podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie za okres od stycznia 1999 r. do grudnia 2008 r. oraz nową kwotę bazową w wysokości 2.578,26 zł. (w decyzji przyznającej emeryturę kwota bazowa wynosiła 2.059,92 zł.). Tym samym przeliczenia emerytury skarżącej dokonano na mocy art. 110 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o

emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 153 poz. 1227 ze zm.). Ponadto od dnia 1 sierpnia 2009 r. podjęto wnioskodawczyni wypłatę emerytury.

Podstawą podjęcia przez organ rentowy wypłaty emerytury ubezpieczonej, była zmiana zasad zawieszalności tego rodzaju świadczeń **od dnia 8 stycznia 2009 r.**, a nie ukończenie przez nią 60 lat życia, która została wprowadzona art. 37 pkt 5 lit a ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o emeryturach kapitałowych (Dz. U. z 2012 r., nr 228, poz. 1507) i wobec tego art. 103 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych od dnia 8 stycznia 2009 r. otrzymał brzmienie :

- ust. 1 „Prawo do emerytur i rent ulega zawieszeniu lub świadczenia te ulegają zmniejszeniu na zasadach określonych w art. 104-106”.

- ust. 2 „Przepisu ust. 1 nie stosuje się do emerytów, którzy ukończyli 60 lat (kobiety) lub 65 lat (mężczyźni)”.

Ponadto uchylono ust. 2a artykułu 103 (zacytowany wyżej ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych) dotyczący konieczności rozwiązania umów o pracę dla możliwości podjęcia wypłaty emerytury (art. 37 pkt 5 lit b).

Jednocześnie w art. 45 ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o emeryturach kapitałowych stwierdzono „Wypłaty emerytury, do której prawo zostało zawieszone na podstawie art. 103 ust. 2a ustawy, o której mowa w art. 37, dokonuje się na wniosek osoby zainteresowanej”. Zaś ust. 2 tego artykułu stanowił - „Zakład Ubezpieczeń Społecznych informuje osoby, mające w dniu wejścia w życie ustawy zawieszone prawo do emerytury w trybie art. 103 ust. 2a ustawy, o której mowa w art. 37, o warunkach pobierania świadczeń”.

Wnioskodawczyni złożyła wniosek o ponowne ustalenie wysokości emerytury i o podjęcie wypłaty emerytury i wobec tego decyzją z dnia 20 sierpnia 2009 r. organ rentowy podjął m.in. jej wypłatę mimo, że ubezpieczona nadal kontynuowała zatrudnienie u tego samego pracodawcy, u którego pracowała w dacie stwierdzenia prawa do emerytury.

Pobierając emeryturę wnioskodawczyni złożyła kolejny wniosek o ponowne ustalenie jej wysokości i organ rentowy decyzją z dnia 13 października 2010 r., od dnia 1 października 2010 r. ponownie ustalił wysokość jej emerytury także na mocy art. 110 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. w ten sposób, że podstawa wymiaru emerytury ustalona została w oparciu o przychód stanowiący podstawę wymiaru składek za lata 2000-2009 z uwzględnieniem nowej kwoty bazowej w wysokości 2.716,71 zł. Nadto doliczono kolejne okresy składkowe.

Decyzją z dnia 28 września 2011 r., którą E. S. zaskarżyła do Sądu, Zakład Ubezpieczeń Społecznych, od dnia 1 października 2011 r. wstrzymał wypłatę jej emerytury gdyż nadal kontynuowała zatrudnienie.

Z tym dniem, na mocy art. 6 pkt 1 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2010r., nr 257, poz. 1726) art. 103 uzyskał brzmienie:

- ust. 1 „Prawo do emerytur i rent ulega zawieszeniu lub świadczenia te ulegają zmniejszeniu na zasadach określonych w art. 103a-106”.

- ust. 2 „Przepisu ust. 1 nie stosuje się do emerytów, którzy ukończyli 60 lat (kobiety) lub 65 lat (mężczyźni)”.

Ponadto art. 6 pkt 2 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. (powołanej wyżej) dodano w ustawie o emeryturach i rentach Funduszu Ubezpieczeń Społecznych po art. 103 przepis art. 103a o treści - „Prawo do emerytury ulega zawieszeniu bez względu na wysokość przychodu uzyskiwanego przez emeryta z tytułu zatrudnienia kontynuowanego bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywał je bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury, ustalonym w decyzji organu rentowego”.

Przepis art. 28 tej ostatnio wymienionej ustawy stanowił zaś, że „Do emerytur przyznanych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy przepisy ustawy, o której mowa w art. 6, oraz ustawy, o której mowa w art. 18, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, stosuje się, poczynając od dnia 1 października 2011 r.”. Ten przepis stanowił więc podstawę do wstrzymania skarżącej wypłaty emerytury.

Grupa senatorów wystąpiła do Trybunału Konstytucyjnego z wnioskiem o zbadanie zgodności art. 6 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 257, poz. 1726) w zakresie, w jakim z powodu uzyskiwania przez emeryta przychodu z tytułu zatrudnienia kontynuowanego po nabyciu prawa do emerytury bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą skutkuje zawieszeniem prawa do emerytury również wobec emerytów, którzy nabyli prawo do emerytury na mocy wcześniejszych przepisów, bez konieczności rozwiązywania stosunku pracy, z art. 2, art. 21 i art. 64 Konstytucji oraz art. 1 Protokołu nr 1 do Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności (Dz. U. z 1995 r. Nr 36, poz. 175, ze zm.).

Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 13 listopada 2012 r. Sygn. akt K 2/12 (Dz.U.2012/1285) orzekł: „Art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 257, poz. 1726 oraz z 2011 r. Nr 291, poz. 1707) w związku z art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, dodanym przez art. 6 pkt 2 ustawy z 16 grudnia 2010 r., w zakresie, w jakim znajduje zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury przed 1 stycznia 2011 r., bez konieczności rozwiązania stosunku pracy, jest niezgodny z zasadą ochrony zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa wynikającą z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej”.

Dokonując takiej konstatacji Trybunał Konstytucyjny w uzasadnieniu swojego wyroku wskazał, iż oceniając przedstawioną wyżej sytuację osób, które nabyły i zrealizowały prawo do emerytury w okresie od 8 stycznia 2009 r. do 31 grudnia 2010 r., z punktu widzenia zasady ochrony zaufania do państwa i stanowionego przez nie prawa oraz bezpieczeństwa prawnego obywateli, należy dojść do wniosku, że gdyby w momencie przejścia na emeryturę osoby te wiedziały, iż będą musiały przerwać zatrudnienie, aby uzyskać świadczenie emerytalne, to w chwili osiągnięcia wieku emerytalnego zrezygnowałyby ze złożenia wniosku o ustalenie prawa do emerytury i kontynuowałyby zatrudnienie. Jeżeli zaś ubezpieczony już raz te warunki skutecznie spełnił (na gruncie rozpatrywanej sprawy – osiągnął wiek emerytalny i odpowiedni staż pracy – bo taka była treść ryzyka emerytalnego dla osób, które przeszły na emeryturę od 8 stycznia 2009 r. do 31 grudnia 2010 r.), to niedopuszczalne jest – z punktu widzenia zasady ochrony zaufania do państwa i stanowionego przez nie prawa – nakazanie mu zastosowania się do nowej treści ryzyka, czyli nakazanie mu ponownego zrealizowania już raz skutecznie zrealizowanego prawa do emerytury. Osoby, o których mowa, podjęły decyzje o przejściu na emeryturę, nie mogąc przewidzieć, że przepisy zmienią się na ich niekorzyść. W przeciwnym wypadku nie składałyby one wniosku o ustalenie prawa do świadczenia emerytalnego, bo korzystniejsze byłoby dla nich pobieranie wynagrodzenia niż dużo mniejszej emerytury, o którą wystąpiłyby po ustaniu zatrudnienia i która wówczas była wyższa niż ta wyliczona w chwili, gdy złożyły wniosek po osiągnięciu wieku emerytalnego.

Ponadto Trybunał Konstytucyjny jako skutki swojego wyroku podał, iż z chwilą ogłoszenia sentencji wyroku w Dzienniku Ustaw utraci moc art. 28 ustawy zmieniającej z 16 grudnia 2010 r. w zakresie, w jakim przewiduje stosowanie art. 103a ustawy o emeryturach i rentach z FUS do osób, które nabyły prawo do emerytury przed 1 stycznia 2011 r., bez konieczności rozwiązania stosunku pracy. **Znaczy to, że obowiązek rozwiązania stosunku pracy z dotychczasowym pracodawcą – jako warunek realizacji nabytego prawa do emerytury – nie będzie miał zastosowania do osób, które nabyły to prawo w okresie od 8 stycznia 2009 r. do 31 grudnia 2010 r.** Natomiast przepis ten pozostaje nadal w obrocie prawnym i znajduje zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury w momencie jego wejścia w życie i później, tj. od 1 stycznia 2011 r.

Trybunał Konstytucyjny podkreślił, że rozpatrywana sprawa nie dotyczyła istoty rozwiązania zawartego w art. 103a ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Trybunał nie badał konstytucyjności obowiązku uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z dotychczasowym pracodawcą jako warunku realizacji nabytego prawa do emerytury, lecz

zastosowanie nowej treści ryzyka emerytalnego na podstawie art. 28 ustawy zmieniającej z 16 grudnia 2010 r. do osób, które w momencie jej wejścia w życie miały już ustalone i zrealizowane prawo do emerytury.

Skarżąca, co już wyżej ustalił Sąd Apelacyjny, nabyła prawo do emerytury w 2007 r. a więc wówczas gdy istniał w obrocie prawnym przepis art. 103 ust. 2a warunkujący realizację nabytego prawa do emerytury od rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywała ją bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury, ustalonym w decyzji organu rentowego, a zatem **nie w okresie od 8 stycznia 2009 r. do 31 grudnia 2010 r.** i wobec tego nie ma dalszego prawa do wypłaty emerytury gdyż wyrok Trybunału Konstytucyjnego jej nie dotyczy. Przy czym zauważyć trzeba, że z mocy art. 190 ust. 1 Konstytucji orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego mają moc powszechnie obowiązującą i są ostateczne a zatem organy administracyjne i sądy obowiązane są je stosować. Nie może też sąd powszechny oceniać zgodności wprowadzonych norm z prawem międzynarodowym gdyż do tego ma uprawnienia Trybunał Konstytucyjny.

Jest faktem, że E. S. po ukończeniu 60 roku życia złożyła w dniu 11 sierpnia 2009 r. wniosek o podjęcie wypłaty emerytury bez uprzedniego rozwiązywania umowy o pracę oraz o ponowne ustalenie wysokości emerytury przy zastosowaniu aktualnie obowiązującej kwoty bazowej oraz przy uwzględnieniu podstawy wymiaru świadczenia z lat 1999 – 2008 jak i dodatkowych okresów składkowych przebytych po przyznaniu prawa do emerytury. Zakład Ubezpieczeń Społecznych decyzją z dnia 20 sierpnia 2009 r. ponownie ustalił wysokość emerytury skarżącej, zgodnie z jej wnioskiem, jednakże takiego ponownego ustalenia wysokości emerytury nie można utożsamiać z przyznaniem ubezpieczanej emerytury w związku z ukończeniem 60 lat życia gdyż po pierwsze nie złożyła takiego wniosku (o emeryturę) a ponadto przeliczenia dokonano na mocy art. 110 ustawy o emeryturach i rentach z FUS z zachowaniem dotychczasowego symbolu emerytury. Tym samym ubezpieczonej podjęto wypłatę emerytury od dnia 1 sierpnia 2009 r. tej samej, którą przyznano jej decyzją a dnia 10 lipca 2007 r.

Reasumując: wyrok Sądu Okręgowego jak i poprzedzająca go decyzja Zakładu Ubezpieczeń Społecznych odpowiadają prawu gdyż słusznie dokonano wstrzymania skarżącej wypłaty emerytury od dnia 1 października 2011 r. w oparciu o art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 257, poz. 1726).

Z tych względów Sąd Apelacyjny w Warszawie na podstawie art. 385 k.p.c. orzekł jak w wyroku.

Sędziowie: PRZEWODNICZĄCY

W. M. G. – D.

A. M.